

Reivilo mymering...

Vertelling deur Pienkes du Plessis

Ek wil vertel van my ou maat. Japie, het ons vir hom gesê. En ek bring hulde.

Hy sê vir my Gjêrkie. Dan rek hy die ê so lekker lank uit dat dit Gjêêrkie word soos net hy dit kan sê. Maak nie saak of ek los oor die ses voet staan en die arme skaal op twee honderd pond trek nie. Gjêrkie, so of ek klein is. Maar ek is eintlik Gerrit. Aan die anderkant weer, sê ek vir hom Japie, alhoewel hy eintlik Kobus is. So dan is ons eintlik kwits, sê hy anderdag, want rêrige maters kan maar so verkeerd praat.

In die bos, en om die vuur saans, of smôrs en smiddae tussen die bokke maak dit mos nou nie so baie saak nie. Ek weet mos wies ek en hy weet wies hy.

En hy is Japie. Man van die veld, van die jag, van die ver vlaktes van die Noordkaap. Beste skut wat ek ooit 'n roer sien optel het.

En nou is Japie dood. Sommer laasmaand het hy doodgegaan van 'n siekte, en nou bly ons ander agter om die hele tyd hartseer te wees en te wonder hoekom dit nou juis hy moet wees. Ek is ook maar bly dat ek hom nie die laaste maande gesien het nie, want Lilian en die kinders sê hy was eintlik al dood lank voor hy rêrig dood is.

Hulle sê hy het die hele tyd net so stil in die stoel bly sit en met die knipmes aan die stukkies biltong gekerf.

Niks gepraat nie, seker maar net gedink oor sy jongtyd en alles wat agter lê, 'n lang tyd, oor die sewentig jaar wat so agter hom gelê het waaroor hy kon dink. Seker ook gedink oor sy roer en sy verste skote.

Móet oor sy verste skote gewees het, sou ek kon sê, want as jy kon skiet soos Japie kon skiet, sou jy ook plek gemaak het vir sulke skote in jou laaste dinktyd.

Daar was die skoot in Griekwastad, so 'n ent anderkant Kimberley, ook al lankal terug, toe die vier van ons op so 'n vlakteplaas van 'n vername kêrel aankom, so 'n ongeskikte jong vent wat 'n hele distrik vol plase by sy oorlede oukêrel geërf het. Hy weet alles. Meeste van die tyd weet hy meeste van meeste goed sommer vooruit ook.

En dan het hy so 'n opgedrêste jagter by hom wat moet sê hoe en wie en wat en waar. 'n Professionele jagter met eksamens en papiere, hoor ons. So 'n blink knaap met lang hare tot hier op sy skouers en stewels en belde en 'n hoed soos in 'n Cowboyprent. Die weet éérs baie, maar veral van bokke en skiet en kalibers en koeëltrajekte. Terstond doop Japie hom die Silwer Sluiper, want hy het sulke blink onnodige studs oral op sy broek en sy baadjie, seker maar vir die wis en die onwis as daar van die ander afbreek of wegraak. En dan nog die ystergespes aan sy baadjie, ook seker om te keer dat van sy goed nie uitval nie. Handig ook sou dit kon wees met die baie rowers nou se dae in die strate.

Vireers luister ons aandagtig as hierdie Silwer Sluiper vir ons alles van alles uitlê, want volgens hom lyk ons "oompies" uit Johannesburg maar bietjie bedremmeld en sal hy dalk moet kom hand bysit dat ons darem 'n stukkies springbokvleis kan huis toe vat.

Hy praat lank. Sy ongeskikte baas sê ook dan en wan 'n ietsie. Meestal sulke brommerige opmerkings oor "julle oompies" wat dit nie weet nie en dát nie doen nie, ens ens.

"Nou maar raait, my Oompies, klim, laat ons in die veld kom!"

Hulle twee vóór en ons ander agter op die Silwer Sluiper se fênsie bakkie, 'n ryding met hake en katrolle en bucket

seats agter en 'n swivel seat heelvoor by die buffer waar 'n skoongeskropte en aagetrekte Griekwa, verkyker om die nek, ook plek inneem. Dis net spaarwiele waar jy kyk, sulke dik vettes, oral vasgebout, jy sou sweer ons is in 'n sandwoestyn vol driedorings. Maar daar gaan ons.

En sommer gou-gou kry ons die eerste troppie spring-bokke wat, snaaks genoeg, nie sommer dadelik aan die hardloop gaan nie. Hulle is so drie honderd treë ver.

“Daars hy, my Oompie!”

Die Silwer Sluiper praat met Japie en beduie hy moet hier by die vaalbos afklim.

“Wag jy nou net hier, ons ry diekant om en as hulle nou hier uit die vlak opkom, lekker naby genoeg vir jou, dan probeer jy maar, my Oompie. Stefaans hier,” en hy wys na die Griekwa, “sal jou wys watter die ramme is. Soek vir jou 'n paar lekker grotes uit.”

Met dié stamp hy en ongeskikte plaasbaas mekaar so in die ribbes en lag hulle lekker saam vir hulle eie grapperighede.

Japie sit sy hand bokant sy oë en tuur stip in die rigting van die troppie.

“Alman ramme,” is sy kommentaar. “As julle so om ry, hoor hulle vir julle en hol dalk anderkant toe.”

Dit lyk of Stefaans met hiedie stelling akkoord gaan, want toe hy knik, het die Silwer Sluiper 'n nuwe idee.

“Nou my Oompie, hoekom probeer jy nie sommer hier van die vaalbos af nie? Wat sê jy, my Oompie!”

Hy en die plaasbaas pomp mekaar weer met die elmboë. Toe maak hulle sulke grynslagte. Jy sien net tande.

“Kan ek maar probeer?”

Japie moes dit nie gesê het nie. Want toe lag hulle eers.

“Maar sekerlik, my Oompie, sekerlik. Kies vir jou die grootste een uit.”

“En dié een is op die huis!” laat die plaasbaas val. Nog meer elmboë en gelaggery vir mekaar se sêgoed. Hulle is op hulle heel snaaksste as my ou maat plat op sy sitvlak op die grond voor die bakkie gaan sit en versigtig sy elmboog met die ou Twee-Sewentig oor sy linkerknie begin staanmaak. Die ou slaphoedjie word so bietjie hoër geskuif, die voete mooi vasgeskuifel voor hy aanlê. Die Silwer Sluiper maak grootoog as hy vir Japie bekyk, slaan met sy hande op die stuurwiel van sy bakkie en lê eintlik vooroor soos hy lekkerkry. Ons ander sê niks, want ons weet mos wat gaan kom. Vooruit, weet ons.

Toe die skoot klap, syg die bok net daar neer. In sy vier spore. Ons kyk nie vir die bokke daar doer nie wat nou so vyftig treë verder gaan staan nie. Ons kyk vir die Silwer Sluiper en die plaasbaas. Lékker kyk ons. Hulle laggery hou net 'n oomblik op want hulle verstik eers 'n bietjie. Toe is dit:

“Dissy, my Oompie! Dissy!” en ook nog:

“Maar kyk so 'n oompie! Wat van nog so 'n geluk-

skootjie!

“Toe my Oompie, nog een, en dan is altwee bokke verniet en op die huis!” Nog meer laggery.

Maar dit smaak my hulle lag nie van lekkerte nie. Klink so bitterig, lyk so half met skewerige bekke waarmee hulle hulle eie spoeg probeer sluk.

“Toe, hoessit, my Oompie, of is jy bang jou luck is nou op!”

Japie sê nog steeds niks nie maar bring net die geweer op teen sy skouer. As die skoot klap, val die tweede bok nes die eerste een. Ons begin hou van die konsert hier voor ons in die bakkie. Die twee van hulle verstik nou heeltemal in hulle eie gelag, seker maar hulle spoeg wat opraak.

“Daars hy, my Oompie!”

“Nou raak jy warm.”

“Wat van nog enetjie?”

“Sê jou wat, Oompie, nog een en jy kry hom ook verniet. As jy mis, betaal jy vir die eerste twee ook.”

“Fair is fair, Oompie. Jy kan nie nou kleinkoppie wil trek nie.”

“Wed is wed!”

Maar nou is die bokke nog so 'n veertig-vyftig treë verder. Hulle trap-trap onrustig rond en ons begin wonder of ons ou maat die ding sal kan doen. Die twee knape voor in die bakkie lag nie meer vir die snaaksgeid nie, want dis sulke hees kugte wat ons nou hoor. Bitterbekke, min bravado, min spoeg.

Dis na die derde skoot en met die derde bok plat dat die plaasbaas en Silwer Sluiper finaal stilraak.

“Klim!”, blaf die ongeskikte een. “Jy skiet al die beste ramme weg.”

Dit gaan seker 'n lang lang tyd vat voordat ek sal ophou van hierdie dag vertel. En elke keer kry ek lekkerder en raak ek liever vir my ou maat wat nou seker iewers in die Groot Jagveld sy lang skote inkry. Skote wat ver genoeg is dat hy goed kan mik.

Dan wonder ek ook baie oor die twee hovaardige here van daardie dag. Hoe sou hulle ook ooit kon geweet het van Reivilo en die vyf koeëltjies en die baie arm wees tussen die wit klippe en die vaalbosse. Dit sou seker maar geneuk het, veral vir die Silwer Sluiper en sy broek vol studs en sy belde en sy Cowboyhoed daar op die Ghaapse Vlak.

Die dag by die begrafnis toe Kleinkobus plekmaak vir die knipmes met die stukkie biltong tussen die baie blomme en die baie kranse op die houtkis voor sy pa so wegsak, toe weet ek vir seker nou huil al die witklippe en die vaalbosse van die Noordkaap sommer saam met ons ander hier in Wespark... ▲

